

Schoolondersteuningsprofiel Penta De Oude Maas

Schooljaar 2023-2024

Toelichting

Het schoolondersteuningsprofiel bevat een beschrijving van alle vormen van ondersteuning die een school biedt, te onderscheiden in:

- *Basisondersteuning*: vormen van ondersteuning waarover in het scholenoverleg overeenstemming is bereikt dat iedere school in het samenwerkingsverband (SWV) deze vorm van ondersteuning aanbiedt, en liefst op een vergelijkbaar niveau. Streven is ieder jaar het niveau van de basisondersteuning te verruimen. De scholen bepalen jaarlijks gezamenlijk waaruit de verruiming zal bestaan. De school betaalt de basisondersteuning.
- *Plusondersteuning*: vormen van ondersteuning die niet op alle scholen in het SWV mogelijk zijn. Het gaat om ondersteuning die specifiek past bij bepaalde vragen van leerlingen. Een school kan zich profileren door te investeren in plusondersteuning. De school betaalt deze uit eigen middelen.
- *Arrangementen*: vormen van ondersteuning die de school aanbiedt aan geselecteerde leerlingen. Zij zijn besproken in het intern ondersteuningsteam (IOT) en in het Ondersteuningsteam (OT). In het geval van het bovenschools arrangement (Rochade) in de CIZO.

Het schoolondersteuningsprofiel is te zien als het 'visitekaartje' van de school. Het profiel wordt voor een periode van vier jaar vastgesteld door het bevoegd gezag. De medezeggenschapsraad van de school heeft een adviesrecht bij de vaststelling. Het schoolondersteuningsprofiel wordt jaarlijks geëvalueerd en indien nodig bijgesteld.

Het schoolondersteuningsprofiel geeft informatie over:

- De visie op het pedagogisch didactisch klimaat.
- Samenwerking met ouders en informeren van ouders bij toewijzing (plus)ondersteuning en arrangementen.
- Zorg voor een veilig schoolklimaat, zowel voor leerlingen als voor medewerkers.
- (Ortho)pedagogische en/of ortho-didactische programma's en methodieken die gericht zijn op (cognitieve) ontwikkeling en ondersteuning.
- Preventieve ondersteuning en curatieve zorg die de school (samen met ketenpartners) kan bieden.
- Differentiatie.
- Wijze van overdracht.
- Registratie in een leerlingvolgsysteem.
- Fysieke toegankelijkheid van schoolgebouwen, aangepaste werk- en instructieruimtes.

1. Gegevens school

De Oude Maas is een relatief grote vmbo-school voor christelijk voortgezet onderwijs in Spijkenisse, gemeente Nissewaard. De meeste leerlingen komen uit Spijkenisse en de omliggende dorpskernen uit de gemeente Nissewaard. Verder komen er ook veel leerlingen uit de Rotterdamse wijken Hoogvliet, Pernis en Rozenburg.

Naam school	Penta De Oude Maas
Adres	De Ritte 2, 3201 LE Spijkenisse
Telefoon	0181-623400
E-mail	om@penta.nl
Website	om.penta.nl
Aantal leerlingen (sept. 2023)	766
Onderwijstypen	VMBO

Basis- en Kaderberoepsgerichte leerweg

Bouwen, Wonen & Interieur (BWI)

Economie & Ondernemen (E&O)

Mobiliteit & Transport (M&T)

Produceren, Installeren & Energie (PIE)

Zorg & Welzijn breed (Z&W)

MAVO gemengde of theoretische leerweg:

MAVO (PIE en M&T)

Media, Vormgeving & ICT

Zorg & Welzijn MAVO (Z&W)

Met zorg gegeven

2. Collectieve ambitie

“De onderwijsprofessionals van De Oude Maas bieden een vertrouwde omgeving waar leerlingen leren om zich betrokken te voelen door zichzelf te leren kennen en te weten hoe zij zich op respectvolle wijze kunnen verhouden tot anderen (hun omgeving). Ze leren hoe ze van invloed zijn op hun eigen ontwikkeling en competenties”.

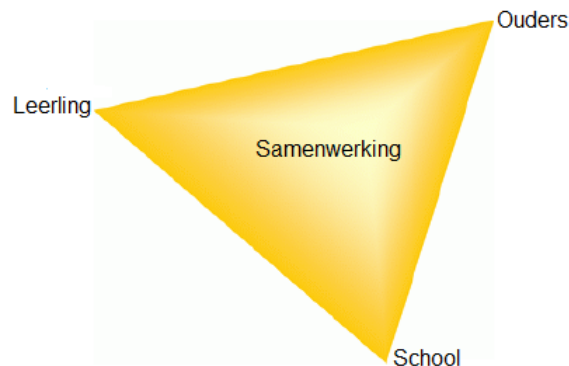
2.1 Uitgangspunten

De Oude Maas is een school

- waar de verwerving van toepasbare kennis een belangrijke plaats inneemt.
- waar het behalen van een passend diploma als een belangrijk doel wordt gezien.
- waar leerlingen geplaatst worden in een voor hen passende homogene setting.

De Oude Maas is een school

- waar onderwijs verzorgd wordt voor veel leerlingen met aandacht voor specifieke onderwijsbehoeften van de individuele leerling.
- waar leerlingen worden toegelaten met een ondersteuningsvraag waar de school een passend antwoord op heeft.
- waar binnen de relatie leerling < > ouders < > docent (de gouden driehoek) bewust naar samenwerking wordt gezocht.

De Oude Maas is een school

- waarin vooral teams van medewerkers de verantwoordelijkheid dragen voor het onderwijs aan en de begeleiding van leerlingen.
- waarin de medewerkers elkaar ondersteunen en ondersteund worden door specialisten.

2.2 Uitwerking van de uitgangspunten

Onderwijs: toepasbare kennis

De school ziet de leerling als een jongere met unieke talenten en wil graag helpen deze te ontplooiën. Zij zoekt hierbij een goed evenwicht van kennis, vorming en vaardigheden

en een goede samenhang van deze onderdelen. Ongeacht het niveau van de opleiding wordt telkens gezocht naar mogelijkheden voor contextrijk onderwijs.

Het bieden van onderwijs is de kerntaak van de school. De school ziet het als haar taak dit onderwijs zo aan te bieden dat zoveel mogelijk leerlingen die worden toegelaten gediplomeerd de school verlaten.

Leerlingen die toegelaten zijn, worden op grond van hun individuele kenmerken ingedeeld in klassen waarin hun onderwijshulpvragen het best begeleid kunnen worden. In het algemeen kiest de school ervoor om homogene klassen te vormen. Een deel van de leerlingen met specifieke onderwijshulpvragen wordt in kleine klassen gegroepeerd. Leerlingen die complexere leerstof of opdrachten aankunnen, zullen gestimuleerd worden om door het verwerken van verrijkingsstof een grotere stap vooruit te zetten dan leerlingen die moeite hebben met het algemene niveau van de klas.

De vorderingen van leerlingen in de onderbouw worden gevolgd met behulp van CITO-VAS toetsen en in de bovenbouw met PTA-toetsen. De examenresultaten worden niet alleen gezien als een beoordeling van de leerlingen, maar ook als een beoordeling van het werk van de school en haar medewerkers.

Zorg: breed met grenzen

De school streeft ernaar goed onderwijs te bieden voor een groot aantal leerlingen. Goed onderwijs start altijd bij een optimaal pedagogisch klimaat. In sommige groepen zal dat een grotere nadruk moeten krijgen om zo een stevige basis te leggen voor goed onderwijs.

Indien leerlingen extra aandacht of voorzieningen nodig hebben om dit doel te bereiken zal de school zoveel als mogelijk hieraan tegemoet komen. Telkens zal de vraag beantwoord moeten worden of de school in staat is te voorzien in de specifieke onderwijsbehoeften van de leerling. De school kent namelijk haar grenzen in de breedte van het aannamebeleid en de diepgang van het zorgaanbod. Samen met andere scholen op Voorne-Putten zal op deze specifieke vraag een antwoord gegeven worden.

Bij bijzondere hulpvragen zal een afweging gemaakt moeten worden: kan bij deze hulpvraag aangesloten worden of gaat dat de deskundigheid van de medewerkers of de kracht van de organisatie te boven.

De antwoorden op deze vragen zijn geen absoluut gegeven maar zullen veranderen naarmate de deskundigheid van de medewerkers en de flexibiliteit van de organisatie verandert. Ook zullen bijzondere hulpvragen van leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte beantwoord kunnen worden.

Omdat het gedrag van een leerling maar voor een deel door de school en de medewerkers van de school gezien en beïnvloed wordt, wordt telkens gezocht naar samenwerking met de ouders/verzorgers van de leerlingen en de keten van maatschappelijke organisaties.

3. Onderwijs

3.1 Pedagogisch klimaat

Op De Oude Maas maken de leerlingen een belangrijke ontwikkeling door. Als ze de basisschool verlaten zijn het nog kinderen en als zij het vmbo-diploma behalen zijn het jong volwassenen. In de loop van de opleiding krijgen de leerlingen daarom steeds meer verantwoordelijkheid voor zichzelf en voor het leren.

Voor de groei naar volwassenheid biedt De Oude Maas de leerlingen een veilig klimaat waarin duidelijke afspraken een kader bieden waarbinnen elke leerling zijn eigen kwaliteiten op een harmonieuze manier kan ontwikkelen. Er wordt veel aandacht besteed aan respect, als drager van de wijze waarop wij met elkaar om willen gaan.

De mentor is de spil van het onderwijs en heeft extra aandacht voor leerlingen met een specifieke hulpvraag. De mentor besteedt in het mentoruur aandacht aan de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen en aan allerlei schoolse en individuele zaken. Hij (zij) is de opvolger van de groepsleerkracht uit het basisonderwijs en zorgt voor een veilig leerklimaat.

De doorgaande leerlijn vanuit het basisonderwijs wordt in de onderbouw ook vormgegeven door kleine teams van docenten het onderwijs te laten verzorgen en de leerinhouden daar waar mogelijk onder te brengen in samenhangende leergebieden.

De mentor geeft in de onderbouw aandacht aan de sociaal-emotionele ontwikkeling. Hiervoor gebruikt hij o.a. de Kanjertraining. Deze lessen zijn bedoeld om de sfeer in de klas te optimaliseren. Leerlingen leren op een bewuste manier met elkaar om te gaan door zichzelf positief op te stellen en elkaar op respectvolle wijze aan te spreken. De lessen hebben een positief effect op het welbevinden van leerlingen in de klas en dit versterkt hun zelfvertrouwen en verbetert hun leerresultaten. In deze lessen is er bijzondere aandacht voor het pestprotocol.

Voor leerlingen met een specifieke hulpvraag op het gebied van de sociaal-emotionele ontwikkeling worden trainingen aangeboden zoals faalangstreductietraining, sociale vaardigheidstraining, Rots & Water, en vriendentraining. Ook de dyslexiebegeleiding vervult een rol bij het voorkomen van problemen op sociaal-emotioneel gebied.

De fysieke veiligheid in de school wordt nadrukkelijk bevorderd door het Veiligheidsconvenant dat met politie en de gemeente Nissewaard gesloten is om de veiligheid in- en om de school zo goed mogelijk te waarborgen.

In de bovenbouw wordt de lijn van de onderbouw voortgezet. We kennen drie sectoren op De Oude Maas, namelijk Techniek (een kernteam met drie profielen) en Economie & Ondernemen, wat samen met Zorg & welzijn het andere kernteam bij bases- en kader vormt. In de bovenbouw wordt nadrukkelijk de lijn ingezet naar een grotere eigen verantwoordelijkheid, mede door de examenstructuur en ook door een grote mate van zelfstandig werken in de praktijklokalen. De eenheid in onderwijsaanbod wordt tevens onderstreept door het aanbieden van stof in verschillende vakken als een samenhangend geheel. De herkenbaarheid wordt hiermee bevorderd.

Op De Oude Maas kunnen jaarlijks in het 3e leerjaar 25-30 leerlingen opgeleid worden tot aspirant surveillant/ bedrijfshulpverlener (BHV'er). De leerlingen ontvangen aan het eind van leerjaar 3 één diploma en twee certificaten: Een diploma toezichthouder/BHV'er, een certificaat Brandbestrijding, communicatie en ontruiming en een certificaat Eerste Hulp inclusief AED. In de 4e klas zorgen deze leerlingen ervoor, door in tweetallen toezicht te houden tijdens de pauzes op het binnenplein en in de aula, dat er een veilig

leefklimaat binnen en om de school kan worden gewaarborgd. Naast deze leerlingen houden uiteraard ook docenten, onderwijsassistenten, conciërges en toezichhouders toezicht op pleinen, aula en gangen. De leerlingen die participeren in het BHV traject, ontvangen aan het einde van het 4^e leerjaar ook nog een praktijkcertificaat.

3.2. Didactisch klimaat

In de wijze waarop het onderwijs aan de leerlingen aangeboden wordt, probeert de school tegemoet te komen aan de onderwijsbehoeften van al haar leerlingen. Hierin wordt gestreefd naar Maatwerk waar mogelijk. De leerlingen van de beroepsgerichte leerwegen zijn over het algemeen meer praktisch dan theoretisch ingesteld. Dat is te merken aan de organisatie van het onderwijs en in de aanpak van het onderwijs in de klas.

Een deel van de leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte wordt geplaatst in homogene kleine klassen waardoor er voor hun leren veel individuele aandacht mogelijk is. Het streven is dat er zoveel mogelijk geprobeerd wordt rekening te houden met de individuele verschillen van de leerlingen ook wat betreft hun taalvaardigheid.

Er worden vormen van samenwerkend leren toegepast. Hierbij leert de leerling naast vak inhouden ook een aantal sociaal communicatieve vaardigheden.

Onderwijs wordt steeds meer 'contextrijk' aangeboden, dat wil zeggen dat de leerling de (nieuwe) leerstof aangereikt krijgt binnen een voor de leerling herkenbare en zinvolle context.

Een deel van de inhoud van de avo-vakken in de onderbouw wordt bijvoorbeeld bepaald door de inhoud van de PPO-lessen. In de PPO-lessen (praktische profiel oriëntatie) oriënteren de leerlingen zich op beroepen en opleidingen o.a. door 'gastdocenten' die over hun vak vertellen en door bedrijfsexcursies. Binnen de PPO-lessen krijgt de leerling meer verantwoordelijkheid voor het eigen leren doordat gebruik gemaakt wordt van vormen van samenwerkend leren en zelfstandig werken.

In de bovenbouw vindt het contextrijk leren binnen de beroepsvoorbereidende vakken plaats binnen een werkplekkenstructuur. Binnen de school wordt een aantal beroepssituaties gesimuleerd zodat de leerling de leerstof binnen de context van het (gesimuleerde) beroep leert.

Deze ontwikkeling wordt ondersteund door het CSPE (Centraal Schriftelijk en Praktisch Examen) voor de basis- en kaderberoepsgerichte leerweg, waarbij de theorie en de praktijk van het beroepsgerichte programma geïntegreerd getoetst worden.

Een belangrijke vorm van contextrijk leren is de arbeidsoriëntatie in leerjaar 3. De leerlingen van de basis- en kaderberoepsgerichte leerweg hebben een arbeidsoriëntatie van 3 weken binnen het beroepenveld van het gekozen profiel.

De leerlingen van het leerwerktraject volgen - in het derde en/of vierde leerjaar - een duale opleiding. Gedurende 3 dagen per week leren zij *hands on* in de praktijk de examenstof van het beroepsgerichte programma. De leerlingen in het leerwerktraject krijgen op school gedurende de 2 andere dagen onderwijs in de ondersteunende vakken en op ontwikkeling gerichte begeleiding.

4. Samenwerking met ouders en informeren van ouders bij toewijzing (plus)- ondersteuning.

4.1. Basisondersteuning

Als doel is geformuleerd de ouderbetrokkenheid te verhogen en daarmee de zelfverantwoordelijkheid van de leerling over zijn eigen leerproces te vergroten en de gezamenlijke verantwoordelijkheid te nemen hiervoor.

We stellen ons tot doel om een ambitieuze leercultuur te ontwikkelen, maatwerk en gepersonaliseerd leren aan te bieden, talent te signaleren en daarop in te spelen. Om deze ambitie te bereiken vinden wij het noodzakelijk om de ouders/verzorgers te betrekken bij het leerproces van de leerlingen

Door regieversterkende gesprekken met leerlingen en ouders te voeren wordt er in samenspraak gewerkt naar eigen regie over het leerproces.

Via de bouwstenen van de 'onderwijskundige zinvolle relatie' voeren wij deze inhoudelijke ontwikkelgesprekken (via IOP). Welke op cyclische wijze met leerlingen, ouders en school vormgeven aan de ondersteuning voor de leerling en de ontwikkelingen op dit gebied volgen en bijsturen.

4.2. Plusondersteuning

Vanuit de ambitie Regieversterkend handelen worden ouders en leerlingen bij ieder volgende professioneel moment betrokken en bevraagd om mee te denken over de volgende stap t.a.v. de nodige ondersteuning. Samen met schoolpartners kijken ouders, leerling en school welke ondersteuning het beste antwoord is op de ondersteuningsvraag.

Het eigen aanbod van de school dat de basisondersteuning overstijgt:

- Ouderavonden m.b.t. vorderingen, algemene informatie, spelavonden, enz.
- Vensters Voor Verantwoording, tevredenheidsonderzoeken.

5. Een veilig schoolklimaat, zowel voor leerlingen als voor medewerkers

5.1. Basisondersteuning

De school waarborgt een sociaal en veilig klimaat voor zowel leraren als leerlingen. De school is een veilige gemeenschap, die de leerlingen oefenruimte biedt voor nieuw gedrag en nieuwe vaardigheden. Een veilig begrensde ruimte, waarin iedere leerling zijn potentie kan realiseren en zich kan en mag ontwikkelen tot wie hij is.

De Wet Sociale Veiligheid op School bepaalt dat een school voor iedere leerling een sociaal veilige leeromgeving dient te waarborgen. Hiervoor dient iedere school een veiligheidsplan op te zetten. Een anti-pest protocol kan hier onderdeel van uitmaken. Lees meer op de website van Stichting Sociale Veiligheid.

Concreet:

- De school werkt met gedragsafspraken voor leerlingen (eventueel in een gedragscontract) en voor medewerkers.
- Er zijn goed toegankelijke vertrouwenspersonen.
- De school heeft zicht op de veiligheidsbeleving van leerlingen en medewerkers, registreert incidenten. Hierdoor kan zij veiligheidsrisico's tijdig signaleren en aanpakken.
- De school beschikt over een aantal protocollen, als actuele en levende documenten. Ten minste zijn aanwezig: een verzuimprotocol, pestprotocol, convenant veilige en leefbare school en de meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld.
- In een medisch protocol is vastgelegd hoe de school omgaat met verpleegkundige en medische handelingen. Wat is mogelijk op school? Denk aan medicijnverstrekking, omgaan met diabetes, etc.
- Er is een integraal (op elkaar afgestemd) verzuim-, veiligheids- en ondersteuningsbeleid
- De school hanteert de privacyregels en kan deze voor ouders inzichtelijk maken.

5.2. Plusondersteuning

- Gedragsafspraken voor de leerlingen
- Voeren van IOP gesprekken, regieversterkende reflectiegesprekken en doelgericht werken aan gedrag die bijdraagt aan een veilig klimaat.
- Gedragsafspraken voor de medewerkers.
- Ontwikkelen van basishouding bij docenten
- Een integraal (op elkaar afgestemd) verzuim-, veiligheids- en ondersteuningsbeleid.
- Veiligheidscoördinator.
- Vignet 'de gezonde school'.
- BHV-surveillance door leerlingen uit de bovenbouw.
- Kanjertrainingen.
- Herstelrecht
- NS Luisteris project in leerjaar 2
- Uitvoeren van leerling/docent tevredenheidsonderzoeken, waarderingsonderzoek

6. (Ortho)pedagogische en/of orthodidactische programma's en methodieken, die gericht zijn op (cognitieve) ontwikkeling en ondersteuning

6.1. Basisondersteuning

Ter voorkoming van het ontstaan van, dan wel het verergeren van een belemmering in de schoolloopbaan is het van belang dat docenten en mentoren kunnen beschikken over methodieken en materialen, die zowel geschikt zijn voor onderwijs als voor bijsturing van gedrag. Iedere school beschikt over een mentoraat, een sterk basisklimaat en een basisaanbod aan trainingen. Het intern ondersteuningsteam toetst of een leerling behoefte heeft aan een training en zo ja, aan welke training.

Op de scholen in ons SWV rekenen we de volgende trainingen tot de basisondersteuning:

- Sociale vaardigheidstraining (Vriendenprogramma en (Rots & Water)
- Faalangstreductietraining

Daarnaast rekenen de scholen in het SWV Voorne Putten Rozenburg het volgende tot de basisondersteuning:

- De school heeft een goed functionerend, proactief mentoraat en investeert in verdere ontwikkeling/ kwaliteitsverbetering. De mentor is gefaciliteerd voor het voeren van individuele en/of groeps gesprekken.
- Onderhouden en/of kwalitatief verbeteren van de lesstructuur en klassenmanagement
- Een teamaanpak wanneer gedrag in de klas of de groepsvorming daartoe aanleiding geeft.
- De school kan een beroep doen op een begeleider passend onderwijs en op gespecialiseerde begeleiders voor langdurig zieke kinderen en begeleiding vanuit Auris en of VISIO.
- De school beschikt over een intern ondersteuningsteam en een protocol waarin rollen en verantwoordelijkheden zijn vastgelegd, dan wel gebruiken hiervoor de notitie 'professionele momenten'.
- Kwalitatief verbeteren van de vaardigheden in het vroegtijdig signaleren van belemmeringen in de schoolloopbaan (bij docenten, mentoren en/of andere medewerkers).
- Docenten hebben aandacht voor het ontwikkelen van sociaal-emotionele vaardigheden.
- De school beschikt over goede screeningsmogelijkheden voor dyslexie of dyscalculie en beschikt over ondersteuningsmogelijkheden, zoals materialen en methodieken voor leerlingen met dyslexie en/of dyscalculie.

6.2. Plusondersteuning

- Kleinere groepen in de basisberoepsgerichte leerweg.
- Afspraken over de lesstructuur en het klassenmanagement.
- De school heeft rollen en verantwoordelijkheden van interne ondersteuners vastgelegd.
- Het inbedden van de professionele momenten, vanuit de notitie 'Professionele Momenten'.
- Ontwikkelingsperspectieven voor leerlingen met een structurele ondersteuningsvraag.

- Docenten beschikken over expertise in het lesgeven aan leerlingen met autistiforme stoornissen of gedrag en leerlingen met ADHD. (Verder) ontwikkelen van expertise op het gebied van handelingsgericht werken/regieversterkend handelen en deze werkwijze documenteren.
- Preventieve maatregelen die belemmeringen in de schoolloopbaan voorkomen of beperken. Denk aan: begeleiding bij het maken van huiswerk, aanleren van studievaardigheden en leerstrategieën, ontwikkelen van een goede werkhouding en aanpak van taken, expertise m.b.t. leerlingen die problemen hebben met het plannen en structureren van schoolwerk.
- Teamaanpak op gedrag in de klassensituatie.
- Elke leerling heeft een eigen eerste aanspreekpunt (mentor).
- Vertrouwenspersonen.
- Loopbaan oriëntatie en begeleiding (LOB)
- Praktische sectororiëntatie voor leerlingen in de leerjaren 1 en 2. BBL-KBL
- Huiswerkbegeleiding
- Studievaardigheden voor leerlingen in de leerjaren 1 t/m 4
- Studiebegeleidingslessen in de leerjaren 1 t/m 4
- Mentoruur voor klassikale of individuele gesprekken met aandacht voor sociaal-emotionele vaardigheden.
- Ondersteuningslessen voor extra hulp vakdocent in de leerjaren 1 t/m 4.
- Examenvreestraining
- Dyslexiescreening
- Ralfi lezen
- Aandacht voor sociaal-emotionele schoolvaardigheden
- Met leerlingen werken aan een veilig groepsklimaat
- Kanjertraining
- Begeleiding bij rouwverwerking
- Afname schoolvragenlijst (SAQI of Kanjer)
- Gebouw aangepast aan doelgroepen (verschillende thuisbases)
- ODR: Op De Ritte voor leerlingen met leer- en/of gedragsproblemen
- Effectieve leerlingbespreking
- Inzet van ondersteunende methodieken zoals Sprint, inzet laptop (o. a. bij slecht handschrift) en Solo, verklankingsprogramma's binnen de digitale methoden
- Aanvullende inzet op ondersteuning, door inzet van orthopedagoog, schoolmaatschappelijk werker of begeleider passend onderwijs
- Inzet van trainingen voor individu en/of groep, zoals: Rots en Water training, examen- of examenvreestraining, Kanjertraining, Leefstijl, Taakspel, Vrienden, sociaal-cognitieve vaardigheidstraining, stagevaardigheden, coaching voor medewerkers.
- Omgangsregels duidelijk zichtbaar in de school ('Cultuurposters')
- Voorlichtingslessen door ketenpartners: bijvoorbeeld over cyberpesten; het NS Luisteris project.
- een dyslexie/ dyscalculie protocol waarin is opgenomen hoe wordt gesignaleerd en gediagnosticeerd en hoe wordt omgegaan met deze leerlingen.
- Screening ERWD
- - Art training (aggression replacement training)
- IOP reflectiegesprekken, opstellen van en inzicht in eigen doelen en de ontwikkeling daarvan.

7. Preventieve ondersteuning en curatieve zorg die de school (samen met ketenpartners) kan bieden.

7.1. Basisondersteuning

De school biedt preventieve ondersteuning en is in staat via die weg curatieve ondersteuning in te zetten en verbinding te maken met professionals, bijvoorbeeld in de wijk- of gebiedsteams. De school kan daarin een beroep doen op het schoolmaatschappelijk werk, de jeugdverpleegkundige en de leerplichtambtenaar.

De ondersteuningscoördinator coördineert bovenstaande en andere activiteiten. De school neemt deel aan een met de ketenpartners gevormd multidisciplinair overleg, het Ondersteuningsteam (OT). De samenwerking is gericht op het tot stand brengen van een passende, uitdagende en perspectiefrijke schoolloopbaan voor alle leerlingen van de school/ binnen het samenwerkingsverband.

Concreet:

- De ondersteuningscoördinator is voldoende gefaciliteerd in tijd en expertise.
- De school beschikt over een verbinding naar de wijk- of gebiedsteams/ het CJG (via SMW, jeugdgezondheidszorg of ondersteuningscoördinator).
- De ondersteuningscoördinator meldt en overlegt regelmatig over zorgwekkend verzuim van leerlingen met de leerplichtambtenaar, dan wel de CIZO.
- De ondersteuningscoördinator en de wijkagent zijn bekend met elkaar en hebben binnen hun mogelijkheden contact over leerlingen
- De school kan een beroep doen op een multidisciplinair overleg.
- Er is een privacyreglement voor het interne ondersteuningsteam en voor het inschakelen van het ondersteuningsteam.
- De school benut de expertise in het bovenschoolse arrangement Rochade
- De school evalueert jaarlijks de inzet en de opbrengsten van de samenwerking met haar ketenpartners.

7.2. Plusondersteuning

- Inzet orthopedagoog en schoolmaatschappelijk werk.
- Een intern ondersteuningsteam (IOT).
- Samenwerking met het centrum voor jeugd en gezin (CJG).
- Samenwerking met onderwijsopvangvoorzieningen Rochade.
- Privacyreglement en protocol ondersteuningsteam (OT).
- Gespecialiseerde ondersteuning op het gebied van schoolse vaardigheden/ werkhouding, gedrag en sociaal-emotionele ontwikkeling.
- Voorlichting in de klas door ketenpartners.
- ODR: Op De Ritte voor leerlingen met leer- en/of gedragsproblemen
- Inzet begeleiders passend onderwijs
- Intern document Ondersteuningsboek

8. Differentiatie

8.1. Basisondersteuning

De docenten zijn in staat te differentiëren, rekening houdend met de ondersteuningsbehoefte van leerlingen. In de lessen zijn zij in staat rekening te houden met verschillen in leerstijlen, cognitieve begaafdheid, specifieke psychische en sociaal-emotionele kenmerken.

Concreet:

- Docenten worden gefaciliteerd in het zich bekwamen in het differentiëren in de les.

8.2. Plusondersteuning

- Deskundigheidsbevordering aan docenten (SWV-VPR).
- 2do-uren/ remedial teaching.
- Cito – VAS.
- ODP: Op De Ritte.
- Collegiale consultatie.
- Gebruik door leerlingen van its learning.
- De docenten kunnen de lerarenbeurs benutten om zich bij te scholen.
- Handelen vanuit effectieve leerlingbespreking en regieversterkend handelen in de leerjaren 1 t/m 4.

9. Wijze van overdracht. Doorlopende leer- en ondersteuningslijnen

9.1. Basisondersteuning

Bij leerlingen met een vastgestelde ondersteuningsbehoefte en leerlingen bij wie het aanmeldossier twijfel of vragen oproept, is een doorgaande leer- en ondersteuningslijn geen vanzelfsprekendheid. In de overgang PO – VO vindt daarom voor deze leerlingen een warme overdracht plaats. De school kan daarbij gebruik maken van het advies en de bevindingen van de CIZO. De ouders zijn bij iedere stap betrokken en krijgen duidelijke informatie. De onderwijs – en ondersteuningsbehoefte wordt in kaart gebracht en vastgelegd op basis van schriftelijke informatie bij de aanmelding, aangevuld met mondelinge informatie uit de warme overdracht en van de ouders.

Eenzelfde warme overdracht kan van belang zijn in de overstap van vmbo – mbo (Entree). Waar aan de orde, zorgt de school ervoor dat deze tot stand komt.

Concreet:

- De VO-scholen geven informatie aan leerlingen en ouders van het PO
- Het samenwerkingsverband bespreekt in de PO – VO overgang de dossiers van leerlingen bij wie vragen zijn en ziet er op toe dat er geen zwevende leerlingen ontstaan.
- Vmbo-scholen bereiden de overstap naar het mbo goed voor en zorgen ook daar voor een warme overdracht indien nodig.
- De ondersteuningscoördinatoren screenen de dossiers van de aangemelde leerlingen en zetten samenvatting in SOM.
- In de toelatingscommissie worden de leerlingen besproken en wordt besloten of we aan de ondersteuningsbehoefte kunnen voldoen.

9.2. Plusondersteuning

- Ouders worden tijdig betrokken bij de overdracht van leerlingen.
- Indien onderwijsbehoefte niet duidelijk is, dan:
  - o Lesobservatie op de school van herkomst.
  - o Intakegesprekken met ouders en leerlingen
  - o Incidenteel meedraaien voor leerlingen uit groep 8 van het primair onderwijs
- Overleg tussen po-vo over vorderingen oud-leerlingen: incidenteel mondeling overleg en/of resultaten opsturen.
- Observaties in groep 8 om aard en omvang van de ondersteuningsbehoefte te bepalen.
- Mogelijkheid voor leerlingen uit groep 8 om een meeloop dag mee te maken.

10. Registratie in een leerlingvolgsysteem

10.1. Basisondersteuning

De school beschikt over een beveiligd digitaal leerlingvolgsysteem (SOM). Dit systeem is (deels) in te zien door de ouders. Het LVS kan het handelingsgericht werken ondersteunen, dient de dossieropbouw en de communicatie. In het LVS legt de school informatie vast over de onderwijs – en ondersteuningsbehoefte, de ontwikkeling en vorderingen van de leerling. Verder informatie over de ingezette interventies en de daarmee bereikte resultaten en andere vormen van ondersteuning, evenals de mate van verzuim, incidenten en contacten met ouders. In het LVS zijn eveneens systematische uitstroom- en afstroomgegevens te vinden. Docenten en andere professionals voor wie dit relevant is, zorgen dat zij bekend zijn met de inhoud van het LVS.

De school registreert welk aanbod ondersteuning zij heeft gedaan. Welke acties zijn ondernomen? Daarbij registreert zij eveneens of dit resultaat heeft gehad en zo ja, welk resultaat. Zo kan de schooleffectiviteit, doelmatigheid en rendement van het eigen handelen bepalen.

Concreet:

- Ouders worden voorgelicht over het bestaan van het LVS, weten welke informatie hierin is opgeslagen en krijgen (gedeeltelijke) inzage indien zij dit wensen.

10.2. Plusondersteuning

- Aan het begin van het schooljaar voorlichting aan ouders door mentor.
- Groepsoverzichten die voor alle lesgevende docenten per klas beschikbaar zijn.
- Elektronische leeromgeving.
- Effectieve leerlingbespreking geïntegreerd in SOM.

11. Fysieke toegankelijkheid van schoolgebouwen, aangepaste werk- en instructieruimtes

11.1. Basisondersteuning

Voor leerlingen met een ondersteuningsbehoefte kan het van belang zijn dat het schoolgebouw is ingericht op hun behoefte, of dat het onderwijs zich richt naar de mogelijkheden van de leerling. Dit vraagt om specifieke aanpassingen op de scholen in het samenwerkingsverband.

Concreet:

- De scholen in het samenwerkingsverband zijn rolstoeltoegankelijk, er is een lift en een invalidentoilet.
- Het intern ondersteuningsteam kan besluiten dat leerlingen een aangepast rooster mogen volgen. Dit wordt afgestemd met de Inspectie en de afdeling Leerplicht.
- De school is in staat het heen- en- weer verkeer van schoolwerk te organiseren, wanneer een leerling noodgedwongen langere tijd thuis onderwijs volgt. Schoolwerk kan thuis worden aangeleverd en/ of via digitale middelen.

11.2. Plusondersteuning

- De school is zelf in staat de leerling een digitale leeromgeving te bieden. De school beschikt over interne digitale mogelijkheden om contact met de leerling te onderhouden en les(stof) aan te bieden.